

Arkivbladet

Information från Föreningsarkivet
Västernorrland

Nr 1 2002

Aktuell verksamhet

På Föreningsarkivet Västernorrland pågår en intensifierad gallringsverksamhet i de befintliga bestånden. Det finns två orsaker till detta – dels för att vi har platsbrist och får problem att ta emot arkivleveranser om vi inte genomför gallring, men det beror även på att vi ska flytta in i nya lokaler både i Härnösand och Sundsvall.

Innan vi kan ta de nya arkivlokalerna i bruk så har vi i dagsläget och ett halvår framåt dock akut platsbrist, så vi vill påminna än en gång att vi inte tar emot gallringsbara handlingar.

När vi har genomfört flyttning av arkiven i Härnösand och Sundsvall så kommer vi att presentera detta i Arkivbladet

Under våren har arkivet slutfört två uppdrag. Arkivchefen har arbetat med ett samordningsprojekt mellan arkiv, bibliotek och museer (ABM) på uppdrag av landstinget.

Arkivet har även arbetat med ett uppdrag från Milko, bestående av inventering, grovgallring och paketering för leverans till Härnösandsdepån. Det handlar om de ångermanländska mejeriarkiven som förvarades på mejeriet i Örnsköldsvik som lades ner under vintern.

I skrivande stund transporteras arkivet till Härnösand för slutarkivering

Nya medlemmar

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna till Föreningsarkivet Västernorrland:

Astma- och allergiföreningen i Sundsvall
Elektrikerförbundet, avd 15 i Sundsvall
Föreningen Finlandssvenskar i Medelpad
Helgum-Gådeåns fiskevårdsområde, Härnösand
Härnösands baptistförsamling
Sollefteå guideförening
Ångermanlands orienteringsförbund
Örnsköldsviks missionsförsamling

Begränsat öppethållande

Under sommaren har Föreningsarkivet Västernorrland begränsat öppethållande. I Härnösand är Arkivhuset stängt under hela juli månad och de första dagarna i augusti. I Sundsvall är expeditionen på kommunhuset stängt veckorna 28-31, men på Medelpadsarkiv är det öppet hela sommaren.

Vi är tacksamma om ni kan vänta med arkivleveranser till efter semestrarna, men i övrigt står vi till tjänst som vanligt. Ring de telefonnummer ni är vana att ringa – de är vidarekopplade så att det alltid finns någon som svarar.

Alla tillönskas en trevlig sommar!

Är föreningsliv och dagordning passé?

Under den senaste tiden har mer eller mindre tydliga signaler getts att föreningsarbete inom bl a socialdemokratin är förlegad och att det finns, och bör sökas, andra former för det politiska gräsrotsarbetet och inflytandet.

Det har även sagts att ”byråkratin” inom föreningsarbetet är ett hinder och orsak till att så få vill delta i föreningsarbetet. Detta kan vara riktigt, men ...

Kallelser, dagordningar, protokoll, ordförande, justerare, begära ordet osv är inget som någon njuter av – visst vore det enkelt att ha föreningsmöten med endast politiska diskussioner och informationer. Men sen då?

De olika organisationsnivåerna inom föreningslivet har en byråkrati – uppifrån och ner, som kräver insatser från föreningarna. Det är enkäter, skrivelser, arrangemang mm där man vill ha föreningarnas hjälp, beslut och synpunkter. Inom politiken har vi dessutom ett stort antal nomineringar till riksdag, lansting, kommun, kyrkan mm. Dessutom tillkommer nomineringar till den egna organisationens led. Inom arbetarrörelsen kan det vara: styrelse, arbetarkommun, distriktsstyrelse, valberedning, representantskap, samverkansgrupper samt andra organ och föreningar som ABF och Fonus där föreningen ska finnas representerad.

Detta kräver en viss ”föreningsbyråkrati”.

Jag anser att nomineringarna kräver ett mått av formalitet och riktig hantering, där en ordförande ger möjlighet för alla att yttra sig, att protokoll som justeras skrivs. Nomineringarna kan gälla riksdagsmannaplatser, landstingsledamöter och kommunalråd, vilket kräver en rättssäker och demokratisk hantering. Vilka är annars alternativen?

När det söks enklare former för föreningsmöten föreslås träffar där det under enklare former – utan ordförande, protokoll och formalism – diskuteras t ex politik.

”Politik är att vilja”, sa Olof Palme. Politiska diskussioner har förhoppningsvis ett syfte om det inte bara ska vara navelskådning. Om man vid dessa

diskussioner kommer fram till något man vill driva, hur ska detta förankras och framföras?

Andra viktiga frågor för föreningslivet och huvudorsaken till denna debattartikel är ansvaret för det egna historiska arvet och träningen/utbildningen i demokratiskt styrelsearbete. Med torftiga protokoll, årsberättelser mm finns stor risk att det historiska arvet går förlorat. Våra arkiv har då inget att visa för framtiden och vi tappar bort viktig information.

Det finns också en anledning att se värdet av den skolning i demokratiskt arbete och sammanträdesteknik som föreningsengagemang ger till dem som senare får förtroendeuppdrag inom politiken och andra delar av organisationslivet.

Tyvärr är det numera svårt att få människor till föreningarna, att vara aktiv och ta på sig funktionärsroller. Föreningslivet spelade tidigare en stor och viktig roll i det svenska samhället, men är idag på tillbakagång. Orsakerna till detta är flera – den allmänna samhällsutvecklingen, svårigheter att ”hinna med” har en stor del i rekryteringsproblemen.

En tendens till ideellt arbete, som föreningsarbete ofta är, får stå tillbaka för uppdrag som är arvoderade eller mindre krävande.

Engagemang och aktivitet i föreningsarbete på gräsrotsnivå ger idag inte samma värde som tidigare och föreningarnas inflytande har minskat. Om föreningarna ges en större roll och betydelse är jag säker på att intresset skulle öka och de formella frågorna skulle då få mindre totalt utrymme, eftersom de föreningsviktiga frågorna skulle få huvudrollen.

Vi har som tidigare nämnts problem med engagemanget i föreningslivet, och det gäller alla typer av föreningar. Föreningsbyråkratin kan vara en del av problemet men ges ofta en för stor skuld, dessutom finns det också stora fördelar med denna byråkrati.

Det finns anledning att ta föreningsarbetets kris på allvar, men det räcker inte att föreslå enkla lösningar som att skipa protokoll och ordförande!

Bo-Anders Öberg

Ulla Norgren - ny styrelseledamot

Ulla är född i ett liberalt hem i Stöde och blev politiskt intresserad i unga år och har hela tiden varit Folkpartiet trogen.

Gifta sig med en bonde och var hemmafru fram till början av 1970-talet när hon började arbeta halvtid med att avveckla det kommunala kontoret i Stöde. Detta blev en utdragen process och avvecklingskontoret fungerade under mer än ett decennium ungefär som ett Medborgarkontor av idag.

1979 blev Ulla änka och började arbeta heltid på SKTF i Sundsvall. Från mitten av 1980-talet har hon varit landstingspolitiker och är idag gruppleddare för Folkpartiet Liberalerna samtidigt som hon arbetar på halvtid som ombudsman för partiet. På 90-talet hann hon även arbeta ett år med *Ja till Europa*.

För två år sedan flyttade hon tillbaka till Stöde och engagerade sig i hembygdsföreningen där hon är ordförande. Under de senaste åren har medlemsantalet i hembygdsföreningen ökat från ca 200 till 750 personer och en del nya verksamheter har startat. Samtidigt har Ulla arbetat på halvtid med

ett EU-finansierat projekt *Råg i ryggen*, som har lett till ökat kvinnligt företagande i Stöde.

Som landstingspolitiker arbetar hon bl a med kulturfrågor (UKD) och hon är mycket engagerad i regionfrågan. Hon tror att det är denna politiska

profil som gjorde att hon invaldes i Föreningsarkivet

Arkivleveranser första halvåret 2002

Medelpadsdepån

Logen nr 5491 Forsro av IOGT
 Ungdomslogen nr 2676 Gnistan av IOGT
 Sågverksfolket - Alnöbygd i förvandling
 Sundsvalls skollovskolonier
 Sköns södra PRO
 Svenska Elektrikerförbundet avd 15 Mellannorrland
 Lf nr 195 Stödjepelaren av IOGT-NTO, Stöde
 Lf nr 264 Stridshjälten av IOGT-NTO, Värsta
 Juniorföreningen Ungdomens väl av IOGT-NTO, Alnö
 Föreningen Phoenix sav UNF, Indal
 Logen nr 176 Folkets väl av IOGT, Strand Alnö
 Sundsvallskretsen av IOGT-NTO
 Norrlands maskinistförening
 Pappers avd 16, Ortviken
 Sundsvalls lokalförening av Rädda Barnen
 Ljustorps s-förening
 Filmtajm i Matfors
 Ljustorps södra socialdemokratiska kvinnoklubb
 Ljustorps socialdemokratiska ungdomsklubb
 Bergforsens socialdemokratiska kvinnoklubb
 Timrå norra socialdemokratiska kvinnoklubb
 Grov- och fabriksarbetareförbundet avd 341, Ortviken
 Timrå FUB
 Pappersindustriarbetareförbundet avd 47, Matfors
 Matfors IF
 Medelpads Hembygdsförbund
 Indal-Lidens jägarklubb

Ångermanlandsdepån

SEKO Post, Härnösand
 Högsjö Missionsförsamling
 Härnösands Motorklubb
 ABF Mellannorrland
 IOGT-NTO logen 3602 Snöfrid, Kramfors
 IOGT-NTO Svartviks baner, Härnösand
 Brandmännens Riksförbund
 Högsjö Södra trädgårdsodlareförening
 Härnösands Aikidoklubb
 Rädda Barnen Distriktsförbundet
 Rö Arbetares Byggnadsförening u.p.a, Härnösand
 Kramfors soc. dem. Förening
 Kooperativa Kvinnogillet, Rö, Härnösand
 IOGT-NTO Krets och Loger, Härnösand
 Helgum-Gådeåns fiskvårdsområde, Härnösand
 IOGT-NTO nr 132, Härnösand
 Ångermanlands distriktloge IOGT
 Ingemar Lagerkvist personarkiv, Kramfors
 Ö-viks Köpmanaförening
 Edsele SLU, Örnsköldsvik
 Edsele SLS, Örnsköldsvik
 IK Virtus, Härnösand
 EFS Kramfors
 Sv. Bankmannaförbundet
 Sv. Spaniel och Retrieverklubb, Örnsköldsvik
 Mejeriförening, okänd ort
 V-norrlands Länsförbund Hem och Samhälle
 Örnsköldsviks Missionsförsamling

Föreningsarkivet Västernorrlands årsmöte 2002

Tisdagen 26 mars höll Föreningsarkivet Västernorrland sitt årsmöte på Midlanda konsthall.

Före årsmötet fick deltagarna en initierad visning av den pågående utställning med 12 st västernorrländska konstnärer – Terra del Nord – utställningen var bra och väl värd ett besök!

Arkivets ordförande Alf Wedin hälsade alla välkomna till årsmötet och berättade om det gångna året och vad som utträttats. Det fanns många glädjeämnen men även händelser som förmörkat tillvaron, framför allt det allt sämre samarbetsklimatet vid vår arkivdepå i Hämösand, Arkivhuset. Alf Wedin berättade att vi söker nya vägar till fortsatt verksamhet, men det kan även leda till mer komplicerade lösningar som kräver beslut vid ett extra årsmöte.

Efter att styrelsen beviljats ansvarsfrihet övergick mötet till ett förslag om stadgeändring – små förändringar beträffande styrelsefunktionärer och en

tydligare delegation för arkivchefen som årsmötet enhälligt antog.

Martin Olsson från Skön och Kerstin Hansson från Näsåker omvaldes båda till styrelseledamöter för en period om två år, och som ersättare för ett år framöver omvaldes Lennart Johansson från Kramfors och Lars Pettersson från Alnö.

Olof Nord, som haft olika funktioner i arkivet under de senaste 10-12 åren och som hade ett år på sitt mandat kvar, hade meddelat att han ville kliva av. I hans ställe valdes Ulla Norgren från Stöde. Olof avtackades med blommor och en bokgåva.

Revisorer och valberedningen omvaldes i sin helhet.

Timrås kommunalråd Jan Jennehag ledde årsmötet på ett ledigt och effektivt sätt, och efter mötets avslutande avtackades han med blommor.

Owe Norberg

Elena Vladimirova visar utställningen *Terra del Nord* på Timrå konsthall för intresserade åhörare.

Foto: Owe Norberg

Redaktion: Mia Gunnholt, Owe Norberg och Carina Törnqvist
Tryck: Sundsvalls kommuns tryckeri

Föreningsarkivet
Västernorrland

Adresser: Norrmalmsgatan 4, 851 85 Sundsvall
Besöksadresser: Medelpadsarkiv, Kulturmagasinet
Tel: 060-19 14 79 el 060-19 18 75
Fax: 060-19 21 36 el 060-17 04 01
e-post: foreningsarkivet@sundsvall.se

Box 184, 871 24 Härnösand
Arkivhuset, Nybrogatan 17
0611-34 82 53
0611-188 55
foreningsarkivet@harnosand.se